

ISZÁNTÓ

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétféltől és
ünnap utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezsa u. 6.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

ELŐFIZETÉSI ÁR
A kiadóhivatalban átvéve.
Egy évre 10 k.
Három évre 28 k.
Helyben hához hordva.
Egy évre 20 kor.
Három évre 58 k.
Utólag postán szállítva.
Egy évre 24 kor.
Három évre 68 k.
Egyes szám ára 8 fillér.

XII. évfolyam 26. szám.

Nagyvárad.

Szerda 1916 február 2.

Nagy Zeppelin-támadás Anglia ellen.

Berlin, február 1. A Wolff-ügynökség jelenti: Egyik tengerészeti léghajórajunk a január 31-ről február 1-re virradó éjjel robbantó és gyújtó bombákat dobott a Liverpoolban és Liverpool mellett, valamint Birkenheadnél a dokkokra, a kikötői és gyártelepekre, a manchesteri vasművekre és olvasztókra, a nottinghami és sheffieldi gyárakra és olvasztókra, továbbá a Humber és Great Yarmouth melletti nagyipari telepekre. Nagy hatást figyelünk meg, amely hatalmas robbanásokban és nagy tüzekben nyilvánult. Ezenkívül a Humbernél egy üteget elhallgattattunk. A léghajókat mindenünnen erősen lőtték, de nem találták el. Léghajóink dacára a nagy ellenhatásnak, sértetlenül tértek vissza. (A tengerészeti vezérkar főnöke.)

Budapest, február 1. (Saját tud.) Londonból jelentik hivatalosan: Tegnap este a midlandi grófságok ellen hét Zeppelin támadást intézett. A ledobott bombák különösebb károkat nem okoztak.

Az orosz-román határ elzárása.

Budapest, február 1. (Saját tud.) Bukarestből jelentik: Északkelet-román határán nagy orosz csapatösszevonások miatt az orosz-román határt elzárták.

Görögország és Olaszország konfliktusa.

Budapest, február 1. (Saját tud.) Zürichből jelentik: Olaszország és Görögország között nyílt konfliktus kitörése fenyeget. Görögország az öttagú olasz bizottság visszahívását követeli, amely a esendőségi ujjászervezésére Athénbe érkezett, miután a bizottság kémkedett.

A szerb kormány vád alá helyezése.

Budapest, február 1. (Saját tudósítónktól.) A Daily Telegraph jelenti Rómából: A kormánnyal elégedetlen szerb képviselők a skupstinát össze akarják hívni, hogy a kormánynak bizalmatlanságot szavazzanak, egyúttal a vád alá helyezéséről határozzanak. Pasic e szándékot alkotmányellenesnek minősítette és Rómába megy, hogy a forrongókat megnyugtassa.

Bolgárok Durazzó előtt.

Budapest, február 1. (Saját tud.) Bolgár csapatok előnyomulása Albániában kitűnően halad előre. Durazzóba való bevonulásuk küszöbön áll.

Páris légi bombázása.

Rotterdam, február 1. Hivatalos párisi jelentés szerint a szombati Zeppelin-támadás alkalmával 25 ember halt meg, 32 megsebesült. A vasárnapi támadásnál a Zeppelin tíz bombát dobott le, de a francia jelentés szerint kárt nem okozott.

Francia jelentés Páris bombázásáról.

Páris, február 1. A Havas-ügynökség jelenti: Egy Zeppelin vasárnap ismét átrepült Páris fölött, de ha a tegnapi támadás, amely huszonöt emberéletet pusztított el és harminckét embert megsebesített visszataszítóan undok volt, a tegnapi csak nevetésszerűnek mondható. A Zeppelint erősen ágyúztuk és az sietve visszavonult a német hadállások mögé. Tíz bombát hajított le, de eredmény nélkül.

Kis-Ázsiában lesz az új hadszíntér.

Berlin, február 1. Az Exchange Telegraph jelenti Párisból: Tengerészeti körökben azt beazélik, hogy a francia kormány a kisázsiai tengerparton, Andifilo városánál Castellorizo szigettel szemben, a hol az utóbbi napokban újabb francia tengerészeti különítményeket tettek partra, hadibázist akar létesíteni új, nagyjelentőségű hadműveletek számára. Híre jár, hogy a kisázsiai partvidéken indítandó hadműveletekről van szó.

Görögország teljesen el van zárva.

Berlin, február 1. A londoni Observernek jelentik Athénből: A négyesszövetség képviselői új közös lépést tettek Szkuludisz miniszterelnöknél és a görög hadsereg hadléktalan leszerelését követelték.

Péttervári jelentések szerint Görögország most teljesen blokkolva van. Atvizsgálás nélkül egy hajó sem fuhat be görög kikötőbe és nem távozhat el onnan. Korinthus teljesen el van zárva a görög hajózás elől.

Markovits és Weinberger cégnél Bémer-tér

az összes raktáron lévő téli áruk leltári árban eladatnak. Ugyanott a legújabb costümök a legolcsóbb árban mérték szerint készülnek. Kelengye fehérnemű, óriási választékban. Ruhaszövetek, selymek, delaine és batistok mértékszerinti eladásra. **Telefon 11-09.**

Montenegró nyugodt.

Délkeleti hadszíntér. Budapest, február 1. (Hivatalos.) Montenegróban és Szkutari területén a helyzet változatlanul nyugodt. A lakosság magatartása kifogástalan.

Orosz és olasz ellenfeleink.

Budapest, február 1. (Hivatalos) Orosz és olasz hadszíntéren különös esemény nem volt.

Tért vesztek az angolok és franciák.

Berlin, február 1. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Január 31-ére virradó éjjel kis angol osztagok rajtaütést kíséreltek meg a Messinestől (Flandria) nyugatra levő állásaink ellen. Miután egyik helyen sikerült átmenetileg árkaikba benyomulniok, mindenütt visszavetettük őket. Fricourt-nál (Albert-től keletre) tüzelésünkkel megakadályoztuk az ellenséget egy általa robbantott tölcésér megszállásában. Ettől északra német járőrök egész az angol állásokig nyomultak előre és anélkül, hogy veszteséget szenvedtek volna, néhány fogolyiával tértek vissza. A Somme től délre a franciák kézigranát harcban megint tért vesztek.

Keleti hadszíntér.

Különös esemény nem történt.

Támadásunk Szaloniki ellen.

Balkán hadszíntér.

Egyik léghajónk megfigyelésünk szerint jó eredménnyel támadást intézett az ententének a szaloniki öbölben levő hajói és raktárai ellen. (Min. eln. sajtóosztály.)

Franciák erőszakossága Krétában.

Budapest, február 1. (Saját tud.) A Corriere della Sera Athénból jelenti: A Kréta szigetén partraszállott francia csapatok elfogták a kánaei német konzult s gőzhajón elszállították.

Támadás India ellen.

Budapest, febr. 1. (Saját tudósítónktól.) Odesszából jelentik: A kis ázsiai vasutakon megkezdődött török csapatok szállítása Bagdadba, Angorába, Perzsiába. Az oroszok Örményországba betörésre készülnek, hogy kaukázusi hadseregük helyzetén könnyítsenek.

Pasics Párisban.

Budapest, febr. 1. (Saját tudósítónktól.) Párisból jelentik: Pasics legközelebb ideérkezik, hogy a szerb hadsereg sorsáról a kormánnyal tanácskozzék.

Német csapatok Keleten.

Bern, február 1. A kaukázusi frontra nagyszámú török csapatok érkeztek, melyek Gallipoliban szabadultak fel. A „Times szaloniki távirata szerint ujabban ismét ötven ezer főnyi német sereg érkezett Konstantinápolyba.

Török hivatalos jelentés.

Konstantinápoly, február 1. A főhadiszállásról jelentik:

Irak-front.

Felahia környéken időközönként szünetelő gyalogsági és tüzérségi harc. Kut el Amaranál nyugalom uralkodik.

Kaukázusi-front:

Jelentéktelen összeütközések az anatóliai földközi tengeri partvidéken Finika és Makri között. Castello Rizzo szigettel szemközt egy ellenséges hadihajó január 26-án 27-re virradó éjjel Eadefi falunál egy ellenséges csapatot tett partra, amely a hadihajó tüzének védelme alatt bekerítette a falut, néhány hivatalnokot és a lakosság egy részét foglyul ejtette és a házból a lakosság holmiját elrabolta és a hajóra vitte.

Egy millió a kár Párisban.

Budapest, február 1. (Saját tud.) Bernből jelentik:

A Páris elleni legutóbbi Zeppelin-támadás okozta kárt egy millióra becsülik.

A Temps elismeri, hogy a francia aviatika mögötte áll a németnek.

Az új angol hadsereg sem elég.

Rotterdam, febr. 1. A Times katonai munkatársa kételkedik abban, hogy a véd-erőtörvény olyan hadsereget fog adni Angliának, amely felülmulja az ellenség seregeit. Ilyen hadsereg nélkül Anglia nem díktálhatja a békefeltételeket. Németország kétértelműsége sem sikerült eddig és a cikkírónak kevés a reménye, hogy az a jövőben sikerülne. A német szervezés fölényét egy még tökéletesebb szervezéssel kell leküzdenünk. Anglia ebben az évben legfeljebb 1,400,000 embert kap, de ez a szám csak arra elég, hogy a már meglévő hadosztályokat kiegészítsék és őszig a harc-téren tartásuk.

Durazzót bombázták repülőink.

Berlin, február 1. A Corriere della Sera jelenti: Két nap egymás után magyar és osztrák repülők jelentek meg Durazzó felett és bombákat dobtak le, amelyek a part közelében néhány házat elpusztítottak. A repülők ezen kívül nyomtatott felhívásokat dobtak le, a melyekben felhívják a menekülő szerb csapatokat, hogy térjenek vissza. Időközben a szerbek behajózása tovább tart.

Szkutariból francia csapatok érkeztek Durazzóba, a hol Millery tábornok és Eszad pasa szemlét tartott felettük.

Hefferich a királynál.

Budapest, február 1. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A király hosszas audencián fogadta Hefferich német birodalmi államtitkárt.

B. L. alezredes a montenegrói fegyverletételről.

A montenegrói fegyverletétel most már befejezést nyert. A fekete hegyek országában mindenütt a mi katonáink vannak és a montenegróiak a legjobb viszonyban élnek a hódítókkal. A sok vérrel áztatott ország határáról kapunk most igen érdekes híradásokat még pedig B. L. alezredestől. Az alezredesnek fontos funkciója volt a fegyverletétel aktusa körül.

A fegyverletételről az első hírt B. L. egy megleghangu levél tintával irt sorai közé írta be ceruzával abban a lázas pillanatban, mikor az első hírtők is megkapták. A levél megírásakor tehát még mit sem tudott a következő percre világra szóló eseményeiről és mikor befejezte a sorokat, akkor zugták a montenegrói hegyek, hogy:

— Éljen a király!

A levél január 17-én kelt s a következő sorokat írta rá az alezredes:

— Éljen a király! Ma délután 12 órakor 3-szoros „Éljen a király” kiáltást adtunk le, hogy a montenegrói kormány fegyverszünetet kért s a teljes megadást ígérte meg. Másnap már részletesebben voltak tájékozva katonáink. B. L. alezredes, akinek zászlóalja egy nagyon fontos pozíciót tartott, már kora reggel, 4 órakor talpon volt és estig figyeltette a hidat. „Ugyanis hadi követet küldtünk át a montenegróiakhoz, hogy adják meg magukat. Este 6 órakor jöttek csak vissza a követek teljesen sértetlenül. A montenegróiak aláírták az okmányt. Tehát végeztünk velük.

18-án még mindég a lefegyverzés óriási munkája foglalkoztatta az alezredest, aki előtt megjelent a montenegrói sereg hivatalos követe a megfelelő okmányokkal és a zászlóval. A montenegrói hadi követ lobogóját B. L. a napokban haza fogja küldeni a nagyváradi muzeum részére.

A montenegrói harc-térről mindenesetre igen becses és ritka emléktárgya lesz a lobogó a nagyváradi muzeumnak.

A 19., 20., 21. és 22-iki lefegyverzés nehéz munkája e közben eltelt.

„Már van egy pár száz montenegrói és szerb foglyunk. Sok bajjal és keletlen-séggel jár a fegyverletételük. Holnap jön itt át a foglyok zöme.

22-én már századonként szállítják hátra a foglyokat. 23-án a foglyok felett való határozatokkal telik el az idő. Azok, akik az egyezség szerint minden ellentállás nélkül adták meg magukat, más elbírálás alá estek, mint azok, akik ellentállottak.

Érdekes, hogy az alezredes egyik kedves leánya Hedvig, mikor arról értesült, hogy a papája polgármestereket nevez ki, folyamodványt adott be, hogy őt is nevezze ki polgármesternek. Természetes a tréfás kérvény a leghatározottabb elutasításban részesült, mivel a kinevezéseknél a benn-

szülöttek előnyben részesültek, meg aztán mégis csak hivatatottabb arra a diszes állásra egy tenyeres talpas montenegrói, mint egy fess, fehér kaoszu fiaom leány.

A montenegrói zászlót mindennap várják s minden valóság szerint több más érdekes tárgy kíséretében fog az megérkezni a mi támogatást igénylő muzeumunkba.

Gyertek ünnepelni hozzánk...

Bihari buckák, hallgasatok ide, el fogom nektek szép csendesen mesélni, hogy hogyan ültük meg az Isonzó partján a karácsony estét.

Van nekünk egy öreg, postalelkű kapitányunk. Ő róla még ti otthon nem hallottatok, mert ő egészen különös lakást választott magának. A katonai szívet. De majd ha egyszer mindnyájan baba megyünk innen, akkor szétröpül minden bihari kis faluba az ő nagy hire-neve, mint a fölkelő nap sugara. Szeretni fogjátok ti is a hős 16-ik század vitéz kapitányát, az öreg Petrovits Nikolát.

Eleinte nagyon szigorú volt. Haragudott, ha egy gomb hiányzott a köpenyegünkről.

— Ez nem rend ám fiuk — mondta. Én azt akarom, hogy minden katonám olyan legyen, mintha nem is volna háború! Legyetek büszkék arra, hogy katonák vagytok, hogy Jóska bakák vagytok. Rendet, pontosságot, fegyelmet, engedelmességet és bizalmat követelek. Hiszen én nem csak kapitány vagyok, hanem a ti gondos apátok is vagyok most.

A legöregebbek is csak csóválták a fejüket.

— Beszéd ez csak! Az első gránát elveri.

Küldte is az osztályukat ijastul fiastul, de a mi kapitányunkat nem tudták leverni a lábáról. Ha bajba kellett menni: ő ment elől. Ha jött egy irás otthon a jegyzőktől, hogy düledezik a kis ház; ő is akarta olvasni. De nemcsak olvasta, hanem el is ment a nagyobbik urhoz és szépen előadta a szegény ember ügyes-bajos dolgát.

— Azt írják itt Balogh Andrásnak, hogy beteg otthon az asszony, hull a vakolat is a házról, a termés sines rendben. Elkelve otthon vagy két hétre az Andris, akinek nincs maradása szóta. Folyton szomorkodik. A szomorú katona meg már nem is katona. Azért eresszük haza, hadd hozza rendbe a háza környékét.

Igy ment haza innen sok-sok Balogh András, így gyógyult meg otthon sok-sok beteg asszony, kiujult a sok-sok kicsi ház és szízaranyal teltek meg a hombárok. Az öreg kapitányt körülzúgáozta lassankint a szeretet. Nem is karddal járt, csak egy kis bottal, mint otthon a békés polgárok. De ez a kis bot egészen legendás lett a katonák közt, félték tőle és tisztelték, mintha az égből hullott volna.

Pedig ez a kis bot nem volt valami veszedelmes jószág. Szerény, szótlan, gorbe hátú civil botocska volt, aki szomorúan leborgasztotta a fejét, mintha neki is fájna a nagy háború. Szeretett volna járdán kopogni, otthon, siető boldog emberek közt hirtelen sétálni az utcákon. De neki is szorodni kellett, mint a haretéri fának, köveknél, fűnél, földnél.

Már majdnem mindenkinek meggyógyult otthon a felesége, rendbe jött a háza-csaka, földje, termése és egyszer csak azon vették magukat észre, hogy ni lám ni: itt a karácsony!...

Egyszeriben vége lett a hangos jókedvnek. Mert hát — hej Istenem! de kegyetlen rossz sora is van most a bakának. Itt rongyolódik, ázik, fázik vadidegen földön, azt se tudja ünnep van-e vagy hétköznap, pap sem jár ezen a vidéken, árva itt minden, még az ember is.

Minden szem a kapitányon pihent.

— Fiuk — fiaim, holnap karácsony van. Ma, szent estén meg fogjuk ünnepelni ezt a nagy napot, mert hiszen ki várja jobban a Megváltót, mint mi. Ki várja békésebb, türelmesebb, tisztább szívvel, mint mi. Talán csak otthon — a bihari bubos kemencék mellett imádkoznak igazabban és mélyebben, mint itt. Azért ne fusuljatok — ezen az estén el fogjátok felejteni, hogy messze vagytok tőlük — lesz nekünk is karácsonyfánk, körülálljuk, mint régen régen, mikor elhittük, hogy az angyal hozza az égből, egyenesen szent Péter kertjéből.

Most már nem csóváltá senki sem a fejét, nem is félt senki, hogy jön egy mérges olasz gránát és elseperi az egészét. Boldogok voltak szegény katonák, csinosították, kefélték magukat, no hadd álljon már egyszer az a bajusz is valahogy, adza a subicót, én is hadd ragyogtassam a topankamat, mire megjön a kapitány ur. Templomba készültek.

Az is volt az. Mélyen a föld alatt komor boltozatos teremben gyülekeztek a katonák. Az az hogy — az emberek. Barabás Adám a csegői pusztáról, Boros Ferkó Nagybajomból, Kerekiből Kényes Tamás, szinte szűrösen, dolmányosan, pitykésen annak rendje módja szerint, felálltak glédába az énekszóhoz. A tiszt urakon is fénylett a sok csillag, mintha mind örülne. A nagy fa meg éppen otthoni volt, roskadozott az örömtől, alig bírták a karjai a sok aranydiót, a sok édes szívet, mogyorót, kicsi pipát, kisebb pipát, cigarettát aranytejjel, angyal nagy szárnyakkal, csengő kacagással, a Mikulás öreg bottal, a Jézuska Máriával. S ott van ám József is, csak arra hátrább áll, nem akarja zavarni a nagy örömet Máriának.

Minden minden volt a fa alatt, csak az ólomkatonák hiányoztak, a régi armádia, a faágyúval, ezüst dobbal, trombitával, fapuskával. Hová lettek ezek a vitézek? ... Elnyelte őket a föld, vagy szégyeltek eljönni hozzánk? Igaz, a mi köpenyegünk sáros, a mi ruhánk sokszor ázott, nem fényesek a gombok, gyűrött szegény szipkánk.

De a szívek — ő a szívek pirosak voltak, átütötték a szürke köpenyegét és ragyogtak, csillogtak, mint a rubinapok.

Az ajtókat hamar bezártuk, hogy az égyudörgés ne tudjon bejönni.

Mikor jól bezárkódtunk, akkor nagy csend lett.

— Istenem, hát hogy is kezdjük? ...

Kedves volt ez a kis zavar, mint mikor ráismernek egymásra a koldusok tanyáján.

— Hát te is itt vagy?
— Persze, hogy itt vagyok!

— Én el akartam jönni mindjárt, mikor hallottam, hogy itt karácsonyfa lesz, énekelni foguak, meg az öreg kapitány hallom, hogy még verset is irt — de Ördög, a zászlós azt mondta, hogy csak nem marhultál meg, hogy elmenj! ... És nézz oda: Ő is ott áll a kapitány háta mögött.

— Hiszen neki is csak a szája jár!
— De milyen szépen énekelnek. Két hangra.

— És nézd azt az őrmestert! Ugy dirigál, mint a tanító a gyermekeknek.

— Ő tanította be a énekeket. Neki jó karácsonya van ma. Törzsőrmester lett.

— Igazán?

— Tudod a kapitány nagy ravaszaul úgy rendezte a dolgot, hogy vagy harminc előléptetés éppen ma jöjjön parancsba. Egész csillaghullás volt. És tudod, hogy nála milyen nagy dolog az: egy csillagot kapni! ...

— Van öröm szóval! ...

— De milyen!

Mikor a kapitány beszélni kezdett, még fujtattak a tüdőik, mint a hirtelen abbamaradt orgona. Soknak megremegett a szeme, mintha könnyes lenne. De csak tartották magukat ... hiszen katonák vagyunk tán, vagy mi a macska no! ...

— Meg fogjátok látni, — mondta a kapitány — hogy ha semmire másra, de erre az egy estére, a szent estére emlékezni fogtok egész életetekben át. Emlékezni fogtok, hogy valamikor régen, mikor a nagy háború volt, lent az Isonzó partján összejöttetek karácsony éjszakáján, a föld alatt, egy szép nagy terembe, ahová nem tudott bemenni a legnagyobb gránát sem és ott felállítottok a — karácsonyfát. Ezt a kis zöld bokroskát, arany dióval, arany mogyoróval, csillagos argyallal aggatátok teli, körtelállítok a tisztékkel, nehogy valami bántódása essék. Pedig ő nem fél. Odaát a tulsó parton éppen ilyen tűz mellett melegszenek az emberek s ha nem is látjuk, érezzük, hogy most testvérek vagyunk. Hogy most mind mind otthon járunk, nagy Biharországban, a havas kis házak közt, a nagy széles utcán. Nézzétek, itt van az egész család: a sok jó testvér, a tiszt urak, a ti öregebb bátyátok s én vagyok a ti gondos apátok. Csak ő hiányzik — Mária.

— Otthon pedig János hiányzik, meg Gyurka, Laci; van olyan ház, ahonnan az apát is elvitték. A nagy csendességben megindul a sok gondolat otthonról is, innen is, valahol az uton találkoznak, összelelkeznek s elmondják egymásnak, hogy már egy éve várják egymást, mindig csak várják-várják, hogy egyszer csak megnyitjuk az ajtót otthon s nyakunkba szedjük a sok lármás apróságot. Mert eljön ez az idő is egyszer édes fiaim. Aki elválasztott minket, a király, a mi jó apánk, az össze is fog hozni újra. S ha egyszer eljön az az idő, — ha egyszer megszólal a trombita, — akkor ... akkor lesztek csak egyszer büszkék és boldogok. És ha engem valaha élvezet az utam szép Biharország valamelyik kis falujába, akkor én leszek a legboldogabb ember, ha majd valamelyikőtök rám ismer, odajön hozzám, megfogja a kezem s azt mondja:

— Én is ott voltam kapitány ur!

Mindenütt csillogtak már a könnyek, mint a gyómaántmező. A sok sok szürke katona alig bírt magával, a zászlós, aki kilépett, hogy megköszönje a karácsonyfát, nem mert a kapitányra nézni.

— Alázatosan köszönjük kapitány urnak, hogy megadta ezt a dicsőséges estét

ÉRTESÍTÉS.

Ez uton értesitem kedves vevőim és megrendelőimet, hogy a Rákóczi-uti Moskovits palotában KMETZ MÁRIÁVAL társas viszonyban megnyitandó üzletem részére a tavaszi kalapdivat modelljeinek bevásárlása végett Bécsbe utaztunk.

Kérem jóakaróimat és vevőimet, hogy megrendeléseiket részünkre fenntartani sziveskedjenek. Teljes tisztelettel

WESTFRIED SZERÉN.

nekünk. Köszönjük, hogy eszünkbe juttatta egy perere, hogy emberek vagyunk mi is itt az Isonzó partján, akik szenvedünk, szenvedünk és elvágunk innen.

Tovább nem volt, de nem is ment volna. A zászlósnál eltörött a korsó s a kapitány éljenzésébe rejtették a tisztek a kiszaladt könnyeket és sóhajokat. Egymás kezét rázták s egy tömegbe keveredtek a katonákkal, mint a hullámok s mindannyinak fényes egyenruhája volt. Boldog kavardás volt ez, hasonló a dalhoz, a felők futásához, — patak volt ez, távoli malomzugás, amely beleolvad a végtelenségbe.

— Csak ma legalább ne lőnének csak a nyavalyások, mondta egy hadnagy. Mert remélem, hogy mi nem lővünk! . . .

— Persze, hogy nem! Kiadta a kapitány ur parancsba, hogy ma este a mi frontunkon nem szabad hogy essék egyetlen lövés sem.

De az ünnep öröme csak vissza vissza tért, mint nyugtalan hullám.

— Még mikor az éneket hallottam, akkor még csak ellentálltam. Már a kapitány ur beszéde alatt éreztem, hogy be fog következni s mikor te elpityeredtél, akkor aztán kitört belőlem a sírás. Azt hiszem, hogy mindenkinek jól esett ez a pár könnyesepp.

Jól, mert egy perere nem szégyeltük a szívünket. S most igazán nincs kedvem kimenni a tűzvonalba. Esetleg ezek a szegény alpinik kaptak ma valami sötét generálístól egy parancsot, hogy támadni kell. Elrontják az esténket.

Petrovits kapitány úgy keringett a kisa körül, mint egy fényes és boldog hajó a sziget lombjai alatt. A diadal, amit aratott, felért egy nagy győzelemmel.

— Hát ugye, hogy tud még valamit a vén Granicsár Nikó! . . . Mi! Nézzétek meg ezt a zászlóst, ezt a hőst, a két nagy ezüst tányérral a mellén — azt hiánétek, hogy egy bronzszobor, egy vasember, egy-egy kőszivű óriás, aki vért iszik reggel, vért iszik este, a roham neki annyi, mint másnak a koránkelés és hogy nem ismer

kegyelmet, nem ismer irgalmat, átgázol embereken, hullákon és ha lehajítja a fejét, kő a párnája, hó a takarója. Hát tudjátok mi ő? Egy gyermek! Tudjátok mint csinált ma? . . . Sirt! . . . Nem tudott elmondani öt mondatot könnyek nélkül. Hát ilyenek a hősök? . . .

Csak irultunk-pirultunk, mint akit ez egyszer alaposan rajtaesptek.

— Hiszen kapitány ur is sirt! . . .

— Az más! . . . Én egy szegény Granicsár vagyok, egy családapa, nekem már szabad. De maguk, maguk kemény fiatalok, gunyolódó fiatalok: hol hordták, hová dugták eddig a szívüket? . . .

— Nem tudom, hogy hogyan volt a dolog kapitány ur, de azt hiszem, hogy először éreztem ennek a szóznak, hogy „szent“ a mélységes tartalmát.

S mint egy mámoros, haagos prócászsiós menet, úgy vonultunk ki az állások felé. Az uton, a sötétedő estében laasan-kint torkunkra forrt az öröm, aggódni kezdtünk, hogy lövöldözés lesz, hogy elrontják az ünnepünket.

— Talán nem olyan rosszak ők sem mondta a hadnagy. Oly szép este van, hogy kár lőni.

Már bannt voltunk az árkokban, mikor eldőrdült egy lövés.

— Lőttek, mondták egyszerre százan. Lőnének a gazemberek! . . .

— Hát ha nem jól hallottuk, mondta tompán a kapitány. Esetleg deszkát vágta el . . .

Ezt a reményt hamar végezte egy második, aztán harmadik lövése. És jött több is.

— Ezt nem vártam tőlük, ez nem vág bele az én számításomba, mondogatta halálán a kapitány. Hát illik ez, hát szép ez? . . .

Fájtak a lövések, mintha sebot ejtettek volna.

— Ne tessék őket bántani, kapitány ur. Ezek is sirtak ma este, de csak dühükben.

Papp Jenő.

alá s estig ott maradt. Este besétált Nisbe, ott egy szerb katona megszólította. Szerb alattvaló bolgár ember volt ez s kérdezte tőle:

— Nem akarsz megszökni?

— Igen, mondta Fehér. A bolgár katonának Vörös-Keresztes szalag volt a karján, s úgy kísért őt, mint egy foglyot a falujába, onnan falukon keresztül a határra. Nagyszerű fogolyszabadító szervezetük volt a bolgároknak a határ felé. A határnál megállott a bolgár katona:

— Nekem vissza kell menni, mert megfigyelés alatt állok, te menj csak át a határon.

E pillanatban az erdőből egy szerb járőr mutatkozott s elfogta őket s vitte Nisbe. Mivel első szökevény volt egyelőre csak 25 botot kapott.

A szerb kormány Nisben elrendette, hogy aki 30 dinár adót fizet, az lakhatik magánházban. Ő egy zsidó családnál lakott, az asszonyt Pestről ismerte. Két hónap múlva ez a kedvezmény megszűnt, elvitték őket fogolytáborokba. Fehér tifuszt kapott, ischiásza keletkezett s egy görög orvos, akit Pestről ismert, gyógyította. Közvetítésével újságokat is kapott s elküldte Ribarszka-Banyába. A lapok furcsán írtak: mikor Varsót bevették, azt írták, hogy az orosz Varsót újból visszafoglalta. Nikolajevics Miklós Budapestre bevonult stb.

Novipazarba vitték ezután munkára. Az offenzívák megkezdésekor Albániába küldték őket s aki hamaradt, mint ő is, puskatussal ütötték. Ő ezért a szerbet egy hidról lelőtte a mélységbe. Dibrában arnauták szöktették meg, majd bolgárok jöttek, enni adtak. A esch katonák kizsárolták őket mindenütt, be is panasolta őket. Felrobbantott vasuti hidak, pusztulás látványa fogadta Szerbiában, ahova megérkezett. Onnan jött haza — mint hadifogoly, aki igazolai tartozik, hogyan került haza. Most áll a katonai hatóság elé, hogy beszámoljon kissé fantasztikus viszontagságairól s vádjainak igaz voltáról.

Szerb bestiálítások.

— Nagyváradí katona elbeszélése nyomán. —

Hadi fogoly volt Szerbiában Fehér Andor lókeraskedő, aki rengeteg viszontagság között érkezik haza Nagyváradra. Elbeszélése nyomán közöljük a következőket, amelyek élénk színben mutatják azt a bestiális kegyetlenséget, melyet a szerbek katonáikkal szemben tanusítottak:

— Fehér Andor nagyváradí lókeraskedő szerb fogságba esett 1914 december 12-én Pleskovác közelében. A szerbek mindjárt a következő épületes dolgokat cselekedték vele: levetkeztették, elvették tőle bakancsait, bocskort adtak lábára, ruháit is elvették s aztán félre küldték, egysorba állítva mindenkit, aki magyarnak vallotta magát. Egy szállódombon, a vincellér lak mellett mentek le azok, akiket mint magyarokat külön állítottak. Fehér is lekart menni, de egy szerb tiszt rászólt:

— Vigyázzon, ne menjen le!

Pár pillat múlva lövéseket hallott alulról. A szerb tisztek hátuiról lelvöldöztek a leküldött és mitsem sejtő, védtelen magyar foglyokat.

Fehér olasznak vallotta magát s erre elvitték Kragujevába. Az ut mentén találkoztak egy embereges szerb őrnagygyal, aki németül kérdezte tőlük:

— Kik vagytok?

Fehér megvallotta, hogy magyar. Az őrnagy így szólt:

— Tagadjátok le, hogy magyarok vagytok, amíg Nisbe értek, mert lelőnek a tisztek benneteket.

Három napon át semmit sem kaptak enni a foglyok. Fehérnek az volt a szerencséje, hogy mikor kifosztották, a zsebe lyukas volt s a földön maradt a kiesuszott 30 koronája, amelyet elrejtett. Nem akarták elfogadni a koronákat, csak nehezen tudta rávenni őket erre. Zabkenyeret, korpakenyeret árult Nisben egy szerb fiu, 4 dinárért (4 koronáért) adta darabját. Megért 25 vasat. Jött egy szerb lovas és felpofozta a fiut, hogy miért nem adja 10 dinárért a kenyereket. A fiu elpárolgott s az épület háta megett mégis odaadta 4 dinárért a kenyeret.

Nisben paszulylevest paszuly nélkül, zsiros kását kása nélkül kaptak a foglyok. Egy istállóban laktak, a Nisava mellett, a városon kívül. A volt tűzártségi istállóban négyezren heverték alomszalmán, világításról szó sem volt. Mindnyájan tetvesek lettek. Fehér, bár december volt, engedélyt kért, hogy lemehessen a Nisavába fürödni, mire mindnyájukat levitték. Ő elbujt a hid

Foglyaink élete Ázsiában.

— Levél az orosz fogságból.

Fenyő László 3. honvédegyalozredbeli altiszt érdekes levelet írt haza az orosz fogságból, amely élénken világítja meg foglyaink életmódját és helyzetét a távol ázsiai városokban.

Egész részletes beszámoló, melyben elő-elő csillan a fogoly katona forró honvágya. A levél, amelyet alább egész terjedelmében közlünk, Amerikán keresztül érkezett rendeltetési helyére; november 11-től január végéig utazott Szibériából Nagyváradig. A levelet feleségének és kis fiának írta s így hangzik:

Nikolszk-Uzuriszki
1915. nov. 11.

Éjjel 11 óra 30 perc. Saját készítményű kis asztalka mellett tenyerembe hajtva gondokkal terhelt fejemet, virrasztunk kettőn: én és a szenvedő társam, egy jó öreg orosz. Mindkettőn napos szolgálatot teljesítünk — éjjel. Az öreg esolovek (ember) újságolvasáshoz kezd, én pedig elkezdek ébren álmodozni. . . Milyen olcsón utaztam Ázsiába, vajjon haza megyünk-e még valaha, látlak-e benneteket drága szeretteim és mindazokat, akiktől oly régen vérszívvel kellett megválnom. . .

Két gyenge fényű villanylámpa világítja be a circa 80 méter hosszú és 25 méter

széles kobarakkunkat. Az éj esendjét 400 alvó ember szuszogása, hortyogása, szüntelenül fel fel hangzó köhögése zavarja.

Fekhelyük egy emeletes deszkakötőmány, ugynevezett „pries“, amelyen szoros egymás mellett köpenyükbé burkolva pihennek. A priesek alja tele van kisebb-nagyobb lócékkal, asztalokkal, elhasznált zsiros bádógokkal, melyek mosóteknőt pótolnak és rengeteg fapapuccsal.

A pries fenti része egy óriási lomtarhoz hasonlít. Rendetlen összevisszaságban itt helyezte el a magyar, osztrák, német és török hadifogoly garderobját, a vagyonosok saját gyártmányu koffereikben, polcaikon, a többiek drótból vágott szegeket vertek a priesek oldalára, vagy a plafon gerendájára. Látható ott csásás kanna, ivó bögre, evőál (melyet otthon lavornak hívnak), és csajka, fakanál, piszkos csizma, sáros bakkanacs, kimosott és mosatlan fehérnemű, különféle ringy-rongy, ruhadarabok, saktáblák, citringy-rongy, furulyák, hegedűk és tudja Isten, mi még. Ez mind fogoly munka; gyönyörű dolgokat produkál a téletlenségre kárhoztatott tömeg.

Eleinte estenkint kabaré előadások, bohózatok, zenés tánccmulatságok, karneválok, temetési szertartási mutatványok járták, a gárdaszakasz két fakardos cigányparancsnoksága mellett mulattatta a szürke és zöld fogolyt. De ma már egy teljes esztendő után nagyot változott a tömeg. Nem érdekli már semmi, elfásult testileg, leikileg,

olyanok vagyunk, mint a ketrzebe zárt szürke vadak. Hogyne, mikor emberi ábrázásokat, békés polgárokat, gyermek-arcokat csak akkor láthatunk, mikor két hetenkint kivisznek bennünket a kínai fürdőbe.

A közembereket hetenkint 2-3 szor könnyebb munkára kiviszik a városba. Egész szépen rendbehozták már e nagy területen fekvő mintegy 30,000 lakossal bíró városkát. Mi altisztek napos szolgálatot teljesítünk, a körletek tisztántartása, a munkások összeállítás a köteleességünk.

Szabad időnkben sakkozunk, malmozunk, lórumozunk, kártyázunk gyufára, egyesek különféle nyelveket, könyvelést, gyors írást tanulnak. Hannenchen Elza a mi édesanyánk gondoskodott olvasni valóról, sok német könyvet, folyóiratot küldött részünkre. Mások csontgyűrűket, agyagpipákat, szőlőláncokat és szebbnél szebb faragott emléktárgyakat készítenek.

Igy töltjük Kelet-Ázsiában, Szibériában napjainkat, drága hletem, várjuk fokozott türelmetlenséggel azt a boldog órát, mely után annyi fohász száll milliók ajkán, de amely még mindig késik az éjhomályában.

Igy élünk 13 hónap óta, így él a ti szerető apuskátok is.

Most pedig 1 óra, megyek felkelteni a másik napot, hogy nyugóra térhessek...

Pá, pá! kis ficskám! Aludjatok jól, álmodjatok a benneteket oly nagyon szerető Apukátokról.

magyarjaim? Előre fiaim! Vissza kell venni az állásokat.

És megmozdult a hegyoldal. Mint a fergeteg rohantak elő a szittyá fiuk. Egetverő ordítás töltötte be a levegőt. Zuhogott a golyó, de a magyarok nem láttak mást, csak az ő szeretett dandárparancsnokukat és reitentes erővel vetették magukat az olaszra...

Akkor fél két óra volt és gyönyörűen világított a hold. Az állások a mieink lettek és ott feküdt rajtuk Drenning dandárparancsnok élettelen teste. Két golyó találta egyszerre a két szemét.

A magyar fiuk, az ő jó magyarjai valókra vették hős parancsnokukat és könnyezve indultak el vele Nabrezina felé.

Drenning a Lipót-rendet kapta meg halála után.

A vasárnapi Beleznay emlékünnepe.

Alig pár nap választ el bennünket a Beleznay Antal, a zseniális zeneszerző és karnagy méltó emléke javára rendezendő kegyeletes emlékünnepeitől. Ott lesz egész Nagyvárad áldozatkész társadalma, mert Beleznayt a tipikus magyar embert és zeneköltőt mindenki ismerte és szerette. Mindenki fog adni valamit az ő siremlékére, mert hiszen mindnyájunké volt és mindnyájunknak tisztá gyönyört szerzett az ő sajátos magyar édes-bus dalaival. Sokat irt az Isten dicsőségére is, mert mélyen vallásos lélek volt és szerette lelkét megfürösztetni az egyházi zene a „Musica sacra“ misticus és kristálytisza légkörében. Azért ne felejtjük őt és emeljünk közös adakozásból méltó emléket ennek a kiváló embernek.

Mint már irtuk az ünnepély február 6-án vasárnap délután kezdődik. A műsor minden egyes pontja magas nívón áll és méltó arra, hogy egy jeles zeneszerző emlékünnepe betöltsen.

Az első szám egy zenekari megnyitó, melyet Scharf Károly a honvédezenekar kiváló karnagya komponált ezen kegyeletes alkalomra. A szerző Beleznay Antal emlékének dedikálta nagyszerű művét, mely fájdalmasan festi azt a veszteséget, a melyet a magyar zene és dal szenvedett, mikor Beleznay Antalnak kezéből kihullott a melódiákat író toll.

Utána egy Beleznay által komponált gyászkar következik, melyet fuvószenekar kísérettel a Katholikus Kór dalárdája ad elő. Az elhunyt zeneszerző, mikor e szép művet írta, — valakinek a temetésére — nem gondolta, hogy valaha, még pedig korán, ő neki fogják elénekelni, hogy „Békén nyugodjál.“

A harmadik szám Buday Alajos polg. iskolai tanárnak emlékbeszéde Beleznayról, melyben méltatni fogja azokat a kiváló és hervadhatatlan érdemeket, melyeket az elhunyt szerzett Nagyváradon a zenekultura fejlesztése körül és mit köszönhet neki a „Musica sacra“ és magyar dalköltészet.

Buday Alajos kitűnő szónok és mint az elhunyt kollegája és jóbarátja, a ki jól ismerte érdeme szerint fogja méltatni a zeneszerzőt, karnagyot és tanárt. Az emlékbeszéd után a klasszikus zene irodalom egyik gyöngye Mozart „Requiemje“ kerül előadásra, melynek Nagyváradon ez az első előadása. A székesegyházi énekkar, melynek Beleznay 20 évig karnagya volt, a Katholikus Kór dalárdájával egyesítve adja elő e hatalmas művet. Kiváló honvédezenekarunk szolgáltatja a méltó kíséretet.

Hogy esett el Drenning dandárparancsnok.

A leghősebb dandárparancsnok hősi halála.

A világháboru oly sok hősei között is az elsők között fog szerepelni még az utókor előtt is a 19 ik hegyi dandár parancsnok: Drenning ezredes. A dandár parancsnok hősi halála bennünket nagyváradiakat és biharmegyeieket nagyon közelről érdekel, mert épen az ő parancsnoksága alatt vívta hősebbnél-hősebb csatáit a 4-ik és a 3-ik honvédezedredünk ott az olasz fronton, akkor mikor az áruló szövetséges minden erejét megfeszítve harmadszor kísérelte meg keresztül törni frontunkat.

A Mon Falconeval szemben lévő magaslat ellen ép úgy mint az egész Isonzó front ellen október 18 án éjjel 11 órakor kezdődött az olaszok harmadszori támadása. Rettenetes ágyuzás előzte meg a támadást. Katonáink már jó előre tudták, hogy ismét borzalmas aratása lesz a halálnak.

Minden ember készen volt. Abban az időben a mi ezredeink tartalékban voltak, míg a rajvonalba különböző osztrák ezredek tartották fenn az ellenséget. Az olasz iszonyu erővel támadta meg a rajvonalat, melyet a védők feladtak és visszavonultak. És most mutatkozott a hős dandárparancsnok bámulatos hősiessége.

A dandárparancsnokoknak tudvalevőleg nagyszerű fedezékük van és nem kötelesek a rajvonalba bemenni. Drenning dandárparancsnok azonban a rajvonalba érezte magát legjobban. Kimondhatatlanul szerette katonáit. Mint igazi, elfogulatlan katona, legjobban a magyar honvédeket szerette és ahol csak alkalma volt, mindenütt magyarul szólott a honvédekhez. Ha a lövészárokban megjelent, ami mindennapos volt, sohse ment üres kézzel.

Mint a gyermekeihez siető szerető apa, zsebeit tele rakta ajándékokkal, cigarettával, konyakos üvegekkel és úgy ment a lövész-

árókba. Nem volt az a honvéd, aki elébe került, hogy ne kapott volna egy kis üveg konyakot, vagy egy kis doboz cigarettát. Hanem aztán a rajongásig is szerették a honvédek a parancsnokot. Nem volt parancsa, amit végre ne hajtottak volna és mindig győztesen.

Október 18 án a harmadik offenziva alkalmával, mikor a rajvonala az olaszok kezébe került, Drenning dandárparancsnok, vezérkari ezredes, azonnal elhatározta az ellentámadást.

— Mindenki fel a rajvonalba! Hangzott a parancsnok szava. Megmozdult az egész dandárparancsnokság és a vezérkari tisztek elhagyva biztos fedezékeiket mindnyájan nyomultak fel a rettenetes tűz alatt álló rajvonala felé. Legelől maga Drenning ment. A vezérkari tisztek, akik szintén szerették hős parancsnokukat, most féltették a hőst. Az egyik vezérkari tiszt ki is adta a parancsot két katonának, hogy még karhatalommal is, de ne engedjék Drenninget a rajvonaltól.

A két katona meg is jelent a dandárparancsnok előtt. A hős parancsnokot rettenetesen felingerelte a dolog, magából kikelve vezényelt a katonáknak:

— Vigyázz! Hátra arc! Indulj!

A két katona engedelmeskedve a parancsnak, visszament a lövészárókba. A vezérkari tiszt ellenben alaposan kikapott. Drenning minden fegyver nélkül, szájában a schar el nem maradható szivarral, rohant a visszafoglalandó lövészárók felé. A hegy oldalában a honvédek feküdték. A dandárparancsnok egy pillanatig kereste őket. E közben teljes cél pontot nyújtott az ellenségnek, mely golyózáport zuditott felé.

— Hol vannak a magyarok? Az én jó

A „Sanctus“ és „Lacrimosa“ gyönyörű és lágy harmoniákkal és melódiákkal festi a tulvilági életnek, az Örökkévalóságnak elképzelhetetlen szépségét és tökéletes boldogságát a hol a lélek a küzdelmes földi élet után végre megpihen.

A „Dies irae“ ellenben gyors tempóban tartott kitoró nyugtalan, disszonáns és altarált akkordokkal és ugyszólván állandóan fortéban hangzó dallamokkal festi a halál és elmúlásnak borzalmát. Érezzük a lélek remegését és félelmét, mikor az örök bíró előtt megjelenik a rettenetes ítéletre. A zenekari aláfestés fenséges.

Az utolsó szám Belezaynak egy remekműve, melyet ezéltt tiz évvel adtak a Szigligeti színházban hatszor egymásután óriási sikerrel. Ő maga is egyik legsikerültebb művének tartotta, a „Haza jött Rákóczi“ c. melódrámát, melynek szövegét dr Krüger Aladár írta. A poétikus, pompás szöveg bő alkalmat adott az izzig vörig magyar zeneszerzőnek, hogy hatásos, aláfestő muzsikát írjon hozzá. Át is szötte gyönyörű kuruc nótákkal, melyeket a szólóquartett fog bététként előadni. Sokan ismerik a remek kuruc dalokat, de nem tudják, hogy a szerzőjük már ott porlad az olasz terepben.

Az emlékünnepe vasárnap d. u. 5 órakor kezdődik a Kath. Kőr Szent László-templomban. A meghívók szétküldése folyamatban van, a ki meghívóját meg nem kapta, forduljon a Kath. Kőr titkári hivatalához.

Oláry Sándor menekülése az orosz fogságból Kinába.

Megirtuk, hogy Oláry Sándor főhadnagy megszökött negyedmagával az orosz fogságból a Kinába menekült kimondhatatlan fáradalmak és nélkülözések között. Hónapokkal ezéltt jött az első levele Kinából Nagyváradon lakó szüleihez, melyben tudatja menekülését. Most egyszerre két újabb levele érkezett szüleihez, melyek még novemberben indultak vándorutra s Japánon és Amerikán át érkeztek Nagyváradra. Az első levél a következő:

Taonentu, 1915. nov. hó 7-én.

Kedves Szüleim!

Itt ülök egy sárból épült kínai kis városban, ahol európai ember nem igen fordul meg, mert erre nincs vasút. Az oroszoktól Ciekar nevű állomáson ugrottam meg negyedmagammal és ide tartottunk, amerre ember nem jár, nehogy elfoghassanak.

Idé 7 napig jöttünk szekéren és lóháton a nagy hidegben elég nyárisan öltözve, naponta óriási meneteket téve. Innen még 12-12 napi ut volt szekéren Simentia ig, amely a legközelebbi vasuti állomás. Simentiatól 12 órai ut vasuton Tiencsin (Peking mellett) hol konzulátusunk van.

Egész fogságom és szökésem történetének leírását már megkezdtem s Tiencsinből küldöm majd haza.

Ha Isten segít és Tiencsinből tovább utazhatom, talán Amerikán keresztül, a tavasz elején, vagy még előbb otthon leszök.

Kölesön kaptam egy barátomtól 490 koronát még a boldogult orosz fogságom ideje alatt, azzal ugrottam meg. Isten segítsen mindnyájunkat, hogy ép egészségben és boldogságban ismét együtt lehessünk. Egyelőre igen bajos ebben a piszkos kínai szállodában a gyékényen kuporogva írni. Állandóan 4-5 moskos kínai hajló rám csupa kíváncsiságból s nem lehet tőlük írni.

Mindnyájukat számtalanszor eszokolom.

Sanyi.

Oláry Sándor második levele jóval később kelt, de ide csak pár nappal később érkezett az elsőnél. Ez az érdekes levél a következő:

Kina, Taonentu, 1915. nov. 20.

Édes jó szüleim! Ez a harmadik levél, melyet innen írok haza. Már három hete vagyok itt ebben a kis kínai városban. Itt minden ház sárból van építve, a fa igen drága s azért a házakban alig lehet látni gerendát. A nagy falnak az ad városi jellegét, hogy minden kunyhó egy-egy üzlet és van egy mandarinja, ami olyan polgármester-félet jelent. Rendőrsége is van a városnak, szintén sárból épült, kaszárnyában tanyázik két ezred kínai katona.

Bizony már három hete várjuk a konzulátusunk által értünk küldeni ígért vezetőt, aki valószínűleg december elején érkezik ide. Már valami keveset tudok kínaiul, itt így mondják: chaoghao ul és nézem az üzleteket nap nap után csupa unalomból.

Most kaptunk fejenként 15-15 dollár ajándékot, mert már majdnem éhen haltunk. Bizony még vagy két hétig nyomorgunk, de sebj, tavaly november óta hozzászoktam a szenvedéshez, nélkülözéshez és nyomorgáshoz. A háború, az elfogatás, a fogság, a szökés és az utazás megviselt, de hála Isten, egészséges vagyok. Bizony rettenő sok viszontagságon mentem keresztül, s kissé talán büszke is lehetek, mert amit én megírtam, csak igen kevesen tették meg rajtam kívül, mert a foglyoszállományukból rajtam kívül még huszan akartak megszökni, de az utolsó pillanatban mind visszaretentek az agyonlövéshez, az éhhalál, a nagy hideg és a robogó vonatból kiugrás veszélyétől. Ha Isten segít, tavaszra, úgy hiszem, hogy vagy Amerikán, vagy Indián keresztül otthon leszök. Most nyomorgok, de élvezem a szabadságot s kis, ferdeszemű copfos kínai gyerekekkel játszom unalmamban. Csak egy bánt, hogy már régen nem tudok hirt hazulról.

Számtalan esókkal:

Sanyi.

NAGYOTHALLO?

Fülzugásban szenved?

Hallását megjavítja, fülzugását megszünteti a „Thermo elektromos hallókészülék“, mely oly kicsiny és könnyű, hogy a fülben kényelmesen, észrevétel nélkül hordható. Határozott előnye, hogy sajátkezűleg behelyezhető a fülbe és **kivülről nem látható!**

Csak nálunk kapható!

Prospektust **ingyen** küld Thermo-Vállalat, Budapest, Rákóczi ut 57/a. Telefon: József 52 73. Nyitva: hétköznap 9-6 óráig, vasár- és ünnepnap 10-4 óráig egyfolytában.

CIPÓ

ujdonságaim megérkeztek!
Reichard Dozsó
Rákóczi-ut. Orsolya zárdá épület.

x **Poloskairtó NOXIN** biztos zser. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/E.

HIREK

A ref. Leányegyesület farsangi délutánja.

A nagyváradai református tanítóképző intézet leányegyesülete nívós farsangi délutánt rendez e hó 5-én délután fél 6 órakor a vármegyeháza dísztermében. A tiszta bevétel jelentékeny részét a „Hadiárvák alapja“ javára fordítja a rendezőség.

A műsorban felolvasással szerepel Sas Ede, művészi számokkal szerepelnek: Patkó Sárika, aki zongorázik, Csanády Lujzika, aki egy bájos dalt énekel és Vászárhelyi Pálma, aki táncot mutat be. Kazay Magda egy humoros költeményt ad elő. A farsangi délután egyik legvonzóbb száma lesz Szabó Gusztávné, Badiczky Aranka egyesületi anyaszavalata, aki Endrődi Sándor „Visszavárlak“ című rapzódiját adja elő Bebe Károly zenekara zenekíséretével.

A műsor a következő:

1. Nyitány, Bebe Károly zenekarától.
2. Felolvasás tartja: Sas Ede.
3. a) Csaminade Pierette, b) Kary Eleot. Perpetuum mobile. Zongorán Játsza: Patkó Sárika.
4. Büntett a gyufagyárban. Szávay Gyulától. Előadja: Kazay Magda.
5. a) Caracciola: Virágos ablak, b) Tarnay: Gyöngyvirágok. Éneklő: Csanády Lujzika, zongorán kíséri: Patkó Sárika.
6. Tanc. Bemutatja: Vászárhelyi Pálma.
7. Melódráma. Visszavárlak... Endrődi Sándortól. Szavalja: Szabó Gusztávné, Badiczky Aranka, egyesületi anyja; kíséri: Bebe Károly zenekara.

* A Katholikus Nővédelmi Hivatali küldöttsége a városházán.

Az a nagyarányú s üdvös célu mozgalom, amelyet a Katholikus Nővédelmi Hivatal kifejt a nővédelem terén. Működési körének egyik legfontosabb része, amelylyel egy nagyon égető társadalmi sebet óhajt gyógyítani, a cselédkérdés rendezése. Megakarják menteni a szegény cselédeket az erkölcsi zülléstől, amely különösen a mostani időben fenyegeti a saját sorsára hagyott cselédeket. Ezt a nemes célt szolgálja a Katholikus Nővédelmi Hivatal felállítandó Cseléd-otthona, melynek felállítása már biztosítva van. Ezen intézményt cselédközvetítő és elhelyező intézettel óhajtják kapcsolatba hozni. Ehhez azonban szükséges a hatóság engedélye. A Nővédelmi Hivatal vezető hölgyei Szandtner Pál jogakadémiai dékán a bizottság elnökének vezetése alatt özv. Óváry Sándorné, Pallay Lajosné, özv. Grunwald Henrikné tisztelegtek tegnap Hlatky Endre főispánnál, Rimler Károly polgármesternél, Lukács Ödön főjegyzőnél és Gerő Armin főkapitánynál s kérvényt adtak be Nagyvárad város törvényhatóságához, amelyben az engedély megadását kéri a cselédközvetítő és elhelyező intézet felállítására. A Nővédelmi Hivatal cseléd-elhelyező intézetének működése áldásos lesz Nagyvárad egész társadalmára nézve.

* **Adomány háborus jótékony céllra.** Mangra Vazul gör. kel. püspöki helynök, országgyűlési képviselő száz koronát küldött dr Miskolczy Ferencné urnó kezéhez háborus jótékony céllra.

* **A 43-50 éves népfőkelők felülvizsgálata.** Tegnap, kedden felvitták és befejezte a bizottság Hlatky Endre főispán elnöke alatt a már előzőleg alkalmassáknak talált 43-50 éves népfőkelők felülvizsgálatát. A tegnapi felülvizsgálaton a többek között Dicker Ilés könyvelőt, Friedler György lakatosmestert, Simándi István ácsmestert, Pintér Mihály építész rajzoló, Novák József magánhivatalnokot alkalmatlannak minősítették.

* **Lokomobil- és cséplőgépkészítő tanfolyam.** Az állami fa és fémipari szakiskolán rendezett lokomobil- és cséplőgépkészítő tanfolyam f. hó 8-án megnyílik. Az intézet igazgatósága felkéri a még beiratkozni óhajtókat, hogy idejében jelentkezzenek, mert a megnyitás után jelentkezések nem lesznek figyelembe vehetőek. A beiratás alkalmával 10 korona tandíj és 2 korona segélyalap díj fizetendő. A beiratkozások Schlauch-tér 10. sz. alatt tartanak.

* **Olaszország is kapitulál,** mert az olasz hölgyek nem bírják már nélkülözni Rosenzweig Róza elegáns és kényelmes ruháit. Reklám füzet K 6 — Leibchenek reklámok, saját árban. A minden hölgynek nélkülözhetetlen havikötőkből nagy választék. Rosenzweig Róza fűzőgyár Szalárdi u. 9.

* **Kiadó Sztaroveczky-utca 7 szám alatt** 2 szoba, fürdőszoba a mellékhelyisékekből álló lakás azonnal. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

* **Táncos Marci a Vigadóban.** A legújabb és legjobban sikerült magyar kinemaszkeccset mutatja be holnap és holnapután elsőrendű művészársulat a Vigadó mozgóban, „Táncos Marci“ 6 felvonásos énekes, táncos, vidám meséjű szkeccs ez, amelyben a főszerepeket Deésy Alfréd, a Nagyváradon népszerű művész, Borbély Lili, a kiváló primadonna, Hollay Kamilla a szép mozzinésznő és Fenyő enő, a híres táncos színész alakítják és személyesen lépnek fel a színpadon. Két kedves ismerős művész szerepel még a filmben, dr Lukács Béla a gyönyörű hangú operanékes és Sziklay Benő komikus játssanak a pompás szkeccsben, a melynek nagy sikere kétségtelen. Előadások 5, 7, 9 órakor, ma, ünnep lévén d. u. 3 óráig.

* **Megfagyott,** szélől kivörösödött, kizserepedett arc, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos hatása az YPO jegyű „Harmat tejkrém.“ Ára 1 korona. Kapható Farkas István „Apolló“ drogeriájában Rákóczi ut 7/B.

* **Uri nő,** ki nyelvmesternői képesítését külföldön szerezte, nőket és gyermekeket tanít lakásán németül, franciául és angolul. (Vizvezetők u. 31)

* **43-ik államsorsjáték** f. évi február 10 én tartják meg a közös polgári jótékony célokra rendezett 43-ik államsorsjáték húzását ezen sorsjáték tartalmaz 21146 nyereményt, melyek mind készpénzben fizetettek ki, közöttük 200000, 50000, 30000, 20000 stb. koronás főnyereményekkel. Sorsjegyek a 4 koronával kaphatók dohánytőzsdékben, váltóüzletekben, adó-, posta-, és vasuti hivatalokban stb.

* **Negyothalló** és fülzugásban szenvedő olvasóink helyesen teszik, ha a fülben kívülről nem látható Thermo elektromos hallókészüléket hordják, mely kis apparátus a hallást megjavítja, a fülzugást snünteti. Prospektust ingyen küld Thermo-Vállalat, Budapest, Rákóczi ut 57/b.

* **Gyurjad Gyurka.** Piszkáld ki. Ellőték a jobbkaromat. Ott ahol a Dnyeszter vize zug. Csukaszürke ember. Háborus mozifelvétel. Rendkívül érdekes lemez újdonságok Rákóczi ut 7. sz udvarban SIMON GYULA hangszerkészítőnél. Hangszerek, hegedűk, gramafonok, hurkülönlegességek. Gramafonok, hangszerek olcsó szakszerű javítása.

* **Kiadó butorozott szobák és lakások.** Modern berendezéssel, fürdő szoba használatú hosszabb, vagy rövidebb időre havi 30 koronától kezdve. Negy Sándor-utca 4.

* **Köhögés, hurut, rekedtség, elnyálkásodásnál** használjon kizárólag: Farkas-féle hurut-szeletkét. Ára K. — 60 Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Telefon: 13-02.

* **A legjobb, legkedveltebb,** legolcsóbb beszerzési forrás! Teát, rumot, eszokolédét, szardíniát, szalámit, sajtot, kakaót, szaloncukrot, Kugler, Gerbeaud bombont. Mindez a legelőnyösebb árban ASZÓDYNÁL, akinek Kossuth-utcai és Rákóczi uti üzleteiben nagy szaloncukrot a vásár van. ASZÓDY-féle híres 8 féle zamatu pörkölt kávé, legfinomabb tea, a Sas passagébeli külön hal konzerv üzletben az összes fajú pácolt halak amelyek a húst pótolják azonkívül mindennemű kiválóan finom édességek kaphatók. Kátozai postaládákat és haretéri dobozok az üzletben megtöltemek.

* **Családi rum** vaníliával vagy ananász ízzel literje K. 450. Mindenféle likőr essentiák 1 üveg 70 fill. Cognac legkiválóbb minőségben. Tejkivonat. Kapható Farkas István „Apolló“ drogeriájában Rákóczi-ut. 7/B.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szerdán délután: Cigánypirás.
Szerdán este: Kisasszony férje.
Csütörtökön: Madarász.
Pénteken: Legénybucsu.
Szombaton: Császárné.
Vasárnap délután: Takarodó.
Vasárnap este: Beszorkányvár.

Bonyodalmak a „Kisasszony férje“ körül. Táviratban jelentette fővárosi tudósítónk, hogy az idén az Akadémia Vojnits-díját Drégely Gábor „A kisasszony férje“ című vígjátékának ítéltek oda. A szindarab tényleg egyike az 1915-ik év legjobb termékeinek a Nagyváradon is igen szép sikert aratott. Most a Pesti Napló tegnapi száma pikáns kis leleplezéssel kedveskedik: azt írja, hogy A kisasszony férje eredeti szövegében rossz volt, a színigazgató terácására azonban Drégely átíratta a szindarabot egy ismert színházi íróval, aki ezért szerződésileg kikötve, a tiszteletdíjak egyharmadát kapja állandóan. A Pesti Napló gúnyosan azt kérde az Akadémiától, tudott-e arról, hogy Drégely „nem önére írta“ a Kisasszony férjének, s kérde Drégelytől is, értesítette-e az Akadémiát arról, hogy nem egyedüli szerzője a jutalmazott műnek? Fölötte szórakoztató kis irodalmi hecc készül tehát, a melynek előcsatározásából a Pesti Napló mégis kifejtette kettőt: nem írta meg, ki az a bizonyos állítólagos társszerző és arról is hallgati, hogy a tiszteletdíjak állítólag átengedett egyharmadrészben benne foglaltott-e annak ellenértéke is, hogy az a bizonyos társszerző csak pénzt fog kapni, de ennek fejében az egész szerzői dícsőséget eladta Drégelynek? Ugy látszik, bizonyos irodalmi körökben minálunk sokat lehet venni és sok minden van eladó. Ennyi már eddig is sejthető a nem valami épületesnek ígérkező irodalmi babér és hajtépásból. Beöthy László, a Magyar Színház

igazgatója. Az Estben szintén nyilatkozik a többek közt ezeket írja:

A vígjáték teljes egészében Drégely Gábor munkája. A mit a darab eredeti alakjaihoz mi hozzáadtunk, nem egyéb, mint dramaturgi, rendezői és színészi munka. Hogy a három munka közül a dramaturgiai munka elvégzésére valóban egy illusztris színházi embert és rendezőt kértem fel, aki ezt természetesen nem tette ingyen, ebben a támadó cikknek igaza van, ennek azonban Drégely ur érdeméhez és sikeréhez semmi köze: ez a színház érdeme és sikere.

De azt még mindig nem tudjuk, ki vállalkozott a tiszteletdíjak egy harmadáért a „dramaturgiai munka“ névtelen elvégzésére.

Ünnepi előadások. A mai ünnepi alkalmából a Szigligeti-színház két előadást rendez. Délután a Cigánypirás kerül színre. Este most már a Vojnits díjjal pályakoszorúzott szindarab kerül színre a Szigligeti-színházban: Drégely Gábor „A kisasszony férje“ című kedves vígjátéka, amelyet nálunk oly kiváló sikerrel mutatott be a színház vígjátéki ensembleja. A főszerepek Polgár Mariska, Varsa Gyula, Tompa Béla és Sik Rezső kezeiben vannak.

A Madarász. A csak nemrég a közönség meleg érdeklődése mellett felelevenített hajos operette a Madarász legközelebb esütörtökön kerül színre, a címszerepben Bihari Sándorral. Postás Milka kedves szerepét Sz. Zsigmondy Anna énekl, míg operette két páratlan kabinetszínját: a két dékánt Farkas Pál és Perényi játsszák.

A Legénybucsu. Amikor röviddel ezelőtt a Szigligeti-színház bemutatta a Legénybucsut, az operette könnyed zenéje nálunk hamarosan oly népszerűvé lett, hogy a Legénybucsu egyvelegének költője ott ékeskedett minden zongora kotta állványán. Az operettének ez a gyors népszerűsége kétségtelenül kedves hírré teszi a színházi közönség körében, hogy a színház péntek estére műsorára tűzte a Legénybucsut.

IRODALOM

A Társaság. Bárczy István polgármester újévi cikkének visszhangja támadt A Társaságban, melynek legújabb számában Desseffy Arisztid ír mélyen szántó komoly cikket a magyar társaságról. Novellist S. Bokor Malvin és Fodor Gyula írtak, verset Frankó Zoltán, Vértessy Gyula és Keblovsky Lajos. Nagyon érdekes az egymás közt című új rovat, amelyet kiváló a lap hölgyolvasói fogadnak szívesen. Az elcselt magyar írók emlékének szentelt Koroda Pál szép cikkét. Lakatos László régi regények folytatása, a Wolfner Józsefről írott firom arckép, továbbá a színházi rovat egészíti ki a lap szövegrészét, melyhez hasonlóan változatos és érdekes az illusztráció. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

Uj Idők. Az új Idők legújabb számában Csáthó Kálmán folytatja Varju a toronyórás című érdekes regényét. Közli Krudy Gyulának Uff király és Bónyi Adorján: Tserepes című novelláját. Ismeretterjesztő cikket Izlés és élethivatás címmel Nádai Pál írt. A pillanatfölvételek rovata és cikk a karakorumai tudományos expedícióról egészíti ki a lap szövegrészét. Az Uj Idők előfizetési díja egész évre husz korona, félévre tíz, negyedévre öt korona.

Az Élet szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) január 30 kiadása a következő tartalommal jelent meg: Falusi levél. Wékey György. — Költemények Anka Jánostól: Aeolhárfa. Szenyék erője. — Pihenő. (Elbeszélés.) Szinyek erője. — Boldog otthon. (Regény.) Cyprian. — Háborus farsang. Törökne Kőrös. — Háborus farsang. Törökne Kőrös. — Hermia. — Epifánia. (Elbeszélés.) Sik Sándor. — Kultura. — Hétről-hétre. — Szerkesztői üzenetek. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvárizut 15—c. Előfizetési ár félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Legújabb táviratok.

Az új girálti képviselő.

Budapest, február 1. (Saját tud.) A girálti kerületben képviselővé Semrecsányi Jenőt választották meg egyhangulag munkapárti programmal.

NYILTTÉR.

Alapított 1847-ben. — Számos kitüntetés. — Több ezer elismerő levél.

ÓRÁK

ékszerek részletfizetésre

BRAUSWETTER JÁNOS, Szeged

Nagy képes árjegyzék ingyen!

Mindenféle aranytárgyakat, törött aranyat, arany pénzeket legmagasabb áron készpénzért vásárolok, kérem hozzám bizalommal beküldeni.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KAROLY.

Hirdetések

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya
1044—1916 szám.

Hirdetmény.

A temesvári es. és kir. katonai parancsnokság 2529—1916. M. A. számú átirata alapján közhírré teszem, hogy mindazok akiknek fogat nélküli könnyű gazdasági szekér van a birtokukban és azt eladói óhajtják, ugy ezen szekereiket a helyben állomásozó es. és kir. gyalogsági lovas, vagy tüzérezred pótkeret parancsnokságánál avagy a Köröstarján község mellett levő Nagybessenyő pusztán állomásozó es. és kir. 2 számú lögyűjő állomás parancsnokságánál eladás, illetve megvásárlás végett ajánlják fel, ahol azok elfogadás esetén készpénzfizetés ellenében a jelenlegi piaci átlagárak mellett meg fognak vásároltatni.

Nagyvárad, 1916 január 28.

Eleméry Ferencz
katonai ügyi tanácsnok.

VIGADÓ

mozgó színház

Nagyvárad, Fekete Sas-Passage.

A moziszeccsek királya!

Február 3., és 4.,
Csütörtök, Péntek.

A szekecs főszereplői:

Borbély Lilli
országoshírű primadonna.

Deési Alfréd
a magyar Psylander.

Hollay Kamilla
a legszebb moziszinésznő.

Fenyő Jenő
a zsigg király.

TANCOS MARCI

Vig Moziszeccs 6 részben énekkel és tánccal.

SZEMÉLYEK:

Gróf Psycholszky Fréd Deési Alfréd
Metella, ballerina Hollay Kamilla
Lisett, szobaleánya Borbély Lilli
Szamek Marci, zsigg király. Fenyő Jenő

Történet Budapestben 24 óra alatt.

A film „Mobil” magyar filmgyár szenzációs felvétele.

Rendes helyárrakkal.

Előadások kezdete:
6, fél 8 és 9 órakor.

A Katholikus Nővédelmi Hivatal

által (Teleky-utca 13. telefon 5—39 szám)

AJÁNLKOZNAK: Jegyző mellé vidékre és ügyvédi irodába; telefon-, távirat-, posta- és villanyoshoz; nevelő-, társalkodó-, ápoló- és házvezetőnőnek; főzőnőnek kórház-, vendéglő-, intézet vagy papi házhoz; felsőruha varrásra műhely vagy magánházhoz; fehérnemű himzés és javításra; leányok üzleti kiszolgálására és cipész műhelybe; házmesternőnek; házhoz járók, mosás-, vasalás-, takarítás- és egyéb napszámra; gyermek mellé, szobalány, minden- és kocsisnak. Egy idős nő tisztességes leányoknak lakást kínál. (Hármasutca 14. sz.)

KERESNEK: Vidékre fogyasztási szövetkezetbe egy nőszervezőt; egy kereskedelmistát II. polg. isk. tanuló tanítására; egy német leányt gyermek mellé; főzőnőt, szobalányt, és mindenest.

Kérjük az ajánlkozókat, szíveskedjenek irodánkban naponta jelentkezni, hogy az elhelyezés felől a tájékozódás gyorsabb és könnyebb legyen.

Mindenre nézve felvilágosítást nyújt a nővédelmi hivatal.

Hivatalos órák vásár- és ünnepnap kivételével:

hétfő, szerda, péntek délelőtt
9—12-ig,

kedd, csütörtök, szombat d. u.
3—5-ig.

Lahner György-utca 4. sz. ház
első emeletén

3 szobás modern lakás

azonnal kiadó. — Ertekezhetni a
Polgári Takarékpénztárnál
Kossuth-utca.

Valódi aszfalt fedéllemez és
elsőrendű kő fedéllemez kapható

Andrényi Károly

és Fiai cégnél
Nagy-Várad.

Meghívó.

A Gazdasági és Iparbank részvénytársaság 1916. február hó 6-án, d. e. 10 órákor tartja saját üzlet-helyiségében

XXV. évi rendes közgyűlést,
amelyre a t. részvényesek ezennel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése.
2. Az 1915. évi mérleg előterjesztése, a tiszta nyereség mikéinti felosztása felett való határozathozatal és a felmentvény megadása.
3. 7 Igazgató-tanácsos választása.
Nagyvárad, 1916. január hó 22.

Az igazgatóság.

Mindazon részvényes, aki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a már legalább 3 hónappal, előbb nevére átírt részvényeit 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézet pénztáránál, vagy az Egyesült Budapesti fővárosi takarékpénztárnál, Budapestben letétbe helyezni.

Az igazgatóság (s felügyelőbizottság) jelentés valamint a zárszámadás az intézet helyiségében megtekinthető.

Közgyűlési meghívó.

Az „Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár r.-t.” Nagyváradon, 1916. évi február hó 12-én délután 3 órákor tartja saját helyiségében

rendes évi közgyűlést,

melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1915. évi üzleteredményről; az 1915. évi zárszámadások előterjesztése; a mérleg megállapítása és ennek kapcsán a felmentvény megadása.
2. Az alapszabályok 45. §-ának módosítása.
3. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal.
4. Jelentés a tiszti nyugdíjalapról és a nyugdíjszabályok 5., 6. és 12-ik szakaszának módosítása.
5. A választmányból kilépő tagok helyének betöltése.
6. Esetleges indítványok.
Nagyvárad, 1916. február hó 1-én.

Az igazgatóság.

Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését, valamint az évi mérleget az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

JEGYZET: A közgyűlésen az alapszabályok 12. §-a szerint csak oly részvényekkel lehet jogokat gyakorolni, melyek az intézet pénztáránál a közgyűlést megelőzőleg egy órával letétbe vannak helyezve, vagy pedig ugyan ezen időpontig valamely más pénzügyintézetnél letétben levő részvényekről szóló letétjegy tételt le a pénztáránál.

Támogassuk a külföldi katolikus missiókat!

Bár a hosszú háboru, hősi önvédelmi küzelmünk anyagi és szellemi erőnk java részét leköti, még sem szabad elfelejtkezni a nagy inségben és végveszélyben forgó kath. missziókról. A hosszúra nyúlt háboru veszélyezteteti a kath. hit hirdetői százados verejtékes munkájának minden gyümölcsét.

A támogatás módja egyszerű.

Lépjön be minden katolikus a Magyar Missió Társulatba!

A Magyar Missió Társulat tagdíjakból és befolyt kegyadományokból évenként 8—10000 koronát küld a misszióknak.

De küldhetne akár 100000 koronát is, ha kellőleg támogatná. Évi tagdíj csekély 2 K. 08 fillér. Tagja lehet minden katolikus. A Társulat tagilletményéül a Képes Missió Könyvtár négy érdekes füzetét adja.

Tagul jelentkezni lehet egy levelezőlapon a Társulat igazgatójánál (dr. Lestyán Endre plebános, Nagyvárad, Körös-u. 4.) vagy a Tiszántúl kiadó-hivatalában.

Ugyanezt a cél szolgálja:

A KATH. HITTERJESZTÉS LAPJAI

cimű folyóirat, évenként 10 füzetben, szép képekkel és a missziókat ismerető érdekes tartalommal. A lap tiszta jövedelme a missziókat illeti. Előfizetési ára évi 6 korona.

Előfizethetni bármikor a Tiszántúl kiadóhivatalában vagy a Kath. Hitterj. Lapjai szerkesztőségében (Nagyvárad, Körös-u. 4.)

Támogassuk a külföldi katolikus missiókat!

Ő csász. és Apost. kir. Felségének

legfelsőbb felhatalmazása folytán.

A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok polgári jótékony céljaira szánt

43. CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK.

Ezen sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625.000 korona összértékben.

A főnyeremény 200.000 korona.

A huzás nyilvánosan Wienben, 1916. február 10-én fog megtartatni.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál III. ker., Vordere Zolla-
mstrasse 5 sz. a., a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapest, IX. ker., Fővám-
ház, továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytőzsdeknél, a vasutaknál, adó-, posta-
és távirat hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők
részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. államsorsjátékok vezérigazgatóságától.
(Jótékony célu sorsjátékok osztálya.)